

Motion till riksdagen 2009/10:A235

av **Christer Winbäck (fp)**

Kränkande särbehandling i arbetslivet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en nationell handlingsplan mot kränkande särbehandling i arbetslivet.

Motivering

Mobbning, trakasserier och utfrysning är vardag på många arbetsplatser i dag.

Det är problem som leder till stressupplevelser av olika slag och trakasserier som till slut leder till sjukskrivning, som ofta blir mycket lång. För den enskilde och dennes familj är mobbningen alltid en tragedi. Kännetecknen på mobbning eller psykiskt våld på arbetsplatsen är övergrepp som är systematiska, att det föreligger en maktobalans mellan utövare och offer, att det pågår under långa tider och att händelserna upplevs negativt av offret.

I en stor del av mobbningsfallen är det arbetskamrater på samma nivå som mobbar någon annan anställd. Men det är också mycket vanligt med chefer som mobbar någon eller några av sina anställda. Den offentliga sektorn har en överrepresentation av vuxenmobbning och där är också arbetsledaren den vanligaste förövaren.

I Sverige har man kunnat konstatera ungefär 300 självmord årligen där offret har en mobbningsbakgrund. Problemet är att få vågar ta tag i problemen. Arbetsgivaren har ett långtgående ansvar för att förhindra och reda ut problem som dessa och dessutom ett rehabiliteringsansvar för att få tillbaka sjukskrivna i tjänst.

Men de utsatta upplever ofta att samhället sviker. De knuffas mellan olika instanser, utan samordning. Det blir upp till den enskilde att försöka ta sig ur sin situation, men han eller hon känner sig motarbetad av de instanser som

Fel! Okänt namn på

borde hjälpa. En tydlig samordning av samhällets resurser, inriktad på stöd till denna grupp, måste prioriteras.

Den mobbade måste, för att kunna få upprättelse, ses som ett brottsoffer och ges det stöd som samhället ger till andra brottsoffer.

På denna motion svarade arbetsmarknadsutskottet under förra riksmötet i betänkande 2008/09:AU9 om Arbetsmiljöverkets föreskrift om kränkande särbehandling i arbetslivet (AFS 1993:17) att ”revidering har påbörjats av föreskriften kränkande särbehandling i arbetslivet (AFS 1993:17). Det är dock oklart när denna kan avslutas”. Under tiden lider tusentals människor i Sverige och har svårt att vänta längre.

Utskottet konstaterar också ”att Arbetsmiljöverket under senare år har stärkt sin kompetens och sina tillsynsmetoder för att fånga brister i den sociala och organisatoriska arbetsmiljön”.

Jag träffar, får e-mail och brev från samt pratar med människor som har drabbats flera gånger i veckan och kan försäkra utskottet att det inte är något som denna grupp märker något av.

Utskottet understryker också i samma betänkande att ”... arbetsmarknadens parter – både centralt och lokalt – har en viktig roll i att förebygga och motverka mobbning och diskriminering i arbetslivet. Mobbning kan vara en följd av förhållandena på arbetsplatsen. Det är där som de tidiga signalerna kan fångas upp och stöd ges till dem som drabbas”.

Det är sannerligen något som de drabbade skulle behöva, men saknar helt och hållet. Istället känner sig flertalet motarbetade av dessa parter, arbetsgivare, fackliga organisationer och berörda myndigheter. Ett stort antal känner sig återigen kränkta, denna gång av de parter, som borde ha möjligheten att ge stöd och hjälp till dessa utsatta.

Utskottet konstaterar också i samma betänkande: ”Den som utsätts för kränkande särbehandling ska snabbt få stöd och hjälp.”

Det är just det som denna grupp mest av allt vill ha, men inte får. Mobbning är en kränkande handling som måste vara en angelägenhet för hela samhället.

Det är på grund av ovanstående argument, som arbetet måste inriktas på att stödja arbetsgivare i att förhindra, men också på att ge den enskilde stöd, när kränkningen fått sådana proportioner att den drabbade inte förmår arbeta längre.

En handlingsplan med en nollvision, som både är förebyggande och innebär att de som drabbats tas om hand, måste snarast tas fram för att stödja arbetet mot vuxenmobbning. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Stockholm den 30 september 2009

Christer Winbäck (fp)